

SLOVENSKI NAROD.

izkušnja vsak dan svečer izvzemši nedelje in prav tako ter vsija po poti prejemar na avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K., na pol leta 13 K., na četr leta 6 K 50 h., za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., na pol leta 12 K., na četr leta 6 K., na en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K., na pol leta 11 K., na četr leta 5 K 50 h., na en mesec 1 K 90 h. — Za Nemšijo celo leto 20 K. — Na naročbo brez istodebljevanja vrednostne naročnine se ne osira. — Za osmanila se plačuje od peterostopne poti-vrste po 14 h., če se osmanila tiska enkrat, po 12 h., če se tiska dvačrat in po 10 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rekupiri se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knaflovin ulicih št. 5. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnincem, reklamacijem, osmanilom, it. j. administrativne stvari.

Uredništvo telephon št. 84.

Ponamedno številko po 10 h.

Upravnštvo telephon št. 85.

„Srbska revolucija“.

Mogotem avstro-ogrskim leže Srbi že dolgo v želodcu. Kraljevina Srbija, ki je bila za časa Obrenovićev nekaj avstro-ogrskih provinc, se je otreela dunajskega in pešanskoga jerobstva in hoče biti samostojna. V Bosni so Srbi tisti element, ki se neče vdati tiranstu vojne uprave, na Hrvščem pa so zopet Srbi steber koalicije, zoper katero vodi madžarska vlada s svojim baronom Rauchom na čelu strahovito vojno, ne da bi jez mogla do živega.

Že leto dni se trudi madžarska vlada, da bi razbila hrvščo-srbsko koalicijo, ker le s tem zamore upati, da predragiči razmere na Hrvščem. Komaj je postal baron Rauch hrvški ban, je začel streljati na Srbe. Obdolžil jih je veleizdajskih stremljenj. Storil je to javno, nakar je vsled tega prišla dvoboja afera med banom Rauchom in vodjo samostalnih Srbov dr. Medakovčem. Tedaj je imel baron Rauch dolžnost, da svoje dolžitve dokaže, a ker ni mogel doprinesi nobenega dokaza za svoje dolžitve, je bil diskvalificiran. Ogrski ministrski predsednik Wekerle je prišel Rauchu na pomoč in je v državnem zboru sumničil Srbe veleizdajstva, a dokaza za svoje dolžitve vzliz vsem pozivom ni doprinezel. Pravi Cetvar!

Zdaj naenkrat je buknila na dan afera, ki jo skušajo fruktificirati nasprotuni južnega Slovanstva v dolžnosti, da so Srbi veleizdajci. Nastala je ta afera vsled brošure »Finale«, ki jo je v srbskem in v nemškem jeziku izdal neki Gjorgje Nastić in v kateri pripoveduje take stvari, da jih razumen človek ne more verjeti.

Nastić je 25 let star človek, ki svojih študij ni dovršil. Zagrebški »Srbobran« je že pred več meseci priobčil faksimilirana pisma, iz katerih jasno izhaja, da je Nastić špijon generalnega štaba v Sarajevu in placan agent črnogorske vlade. Nastić je za denar opravljal posel špijona in agenta - provokaterja med svojimi rojaki. To stoji, to je dokazano, temu ni nihče oporekal, ne črnogorska vlada, ne generalni štab v Sarajevu.

Ko je bil znani proces zaradi najdenih bomb na Cetinju, je bil Nastić glavna priča. Izpovedal je, da so bile najdenе bombe izdelane v kraljevskem arzenalu v Srbiji in dolžil srbskega kralja, oziroma prestonoladnika, da sta prava provozničitelji nameravanega atentata na črnogorskega kneza. Omeniti je tre-

ba, da je črnogorski knez nast srbškega kralja.

Kar je bil Nastić o cetenjskem procesu izpovedal, to je razpredel v svoji brošuri »Finale« z vidnim namenom, osumničiti sedaj Srbe na Hrvščem veleizdajstva. V brošuri priponuje, da ga je sveto navdušenje za srbsko stvar — plačan vohun in agent - provocateur pa sveto navdušenje!! — peljalo v Srbijo, kjer je stopil v krog nekih ljudi, ki so pripravljali revolucijo na vsem slovenskem jugu. Na čelu teh revolucionarjev je stal kraljev sorodnik kapetan finančne straže Nenadović, duševni voditelji pa so bili ministrski predsednik, neki sekrejski šef in neki profesor. V svrhu te revolucije so bile izdelane v srbskem arzenalu bombe, ki naj bi se prenesle v Bosno in na Hrvščer ter tam porabite za revolucijo. A mesto da bi se bilo to zgodilo, so jih hoteli porabiti za atentat na črnogorskega kneza. Nastić je potem razočaran zapustil Srbijo — in koj potem nastopil kot priča v cetenjskem procesu.

Eksaltirani ljudje se dobre povsod. Mogoče je, da so kje kaki taki ljudje sanjarili o revoluciji. Razumen človek pa ve, da je revolucija v obstoječih razmerah blaznost in samo blaznost in da s tako blaznostjo morejo računati propadli študentje in otročji praktikantje, nikdar pa resni politiki in celo državniki. Že zaradi tega ne, ker se da vsaka revolucija v nekaj urah zadušiti.

Nastić je šel v Belgrad ali iskat svoje sreče ali eksistence, a je ni našel ali pa je šel tja in je spletkaril po Hrvščem kot agent - provokater.

V svoji brošuri je obdolžil Nastić več Srbov iz Hrvšče, da so bili zapleteni v to »zoroto« in da so pripravljali »Srbsko revolucijo«. Celo madžarski listi priznavajo, da »dokazi«, ki jih je navedel Nastić, nicensar ne dokazujejo. Svedeč se je vzlicem temu začela sodna preiskava in je bilo aretiranih več oseb. Nemški listi so seveda še hudobnejši od Rauchovih in Wekerlovičev organov in opremljajo svoja senzacijskia poročila z vsakovrstnimi lažmi. Pravijo, da je pobegnil poslanec Budisavljević, kar je očitna laž. Poročali so, da se je pri aretovancih našlo mnogo kompromitujocih pisem, dočim so Rauchovi listi le trdili, da se je našlo mnogo s cirilico pisanih pisem, kar je vendar naravno, ker Srbi pišejo s cirilico.

To stoji: razen pripovedovanj v brošuri plačanega špijona in agenta provokaterja nimajo tu danes Ahrenthal, Wekerle in Rauch niti sence

strah, da mojega pisma nisi dobil. Še le ko sem videla, da si me zapazil in da si popolnoma pripravljen, sem bila pomirjena.«

»Ah, kaj je res treba tega skrivanja in slepomislenja?« je skoro jezno vzkliknil baron Herbert. »Kar zopereno mi je že.«

»Tudi meni, a kaj hočeš — tako

je življenje,« je zavzdihnila gospa Katarina. »Sicer pa je najbolje, da greva nazaj med plesalec; tu bi najte ugnil kdo zalotiti.«

Mislila sta, da ju ni nihče videl in nihče slišal. Toda kraj odprtih vrat sosedne sobe je stal dekle, ki je pazno poslušalo. Ada je bila nekaj trenotkov pred Herbertom in Katarino prihitela v to sobo, da si v nagnici prišije čipke pri krilu, ki si jih je med plesom odtrgala. Sred tega dela je začula v sosedni sobi korake, šumjenje ženskega krila in tihov gorovjenje. Pogledala je na zrcalo in videla svojo vzgojiteljico s Herbertom, videla kako si stiskata roke in videla, da imata na obrazih izraz sreče. V njenem srcu se je vzbudila ljubosumnost. Splazila se je k vratom, da bi bolje slišala in se zavila v zaveso, tako, da je nista mogla zapaziti, tudi če bi pogledala v zrcalo. Izdaj je slišala na svoja lastna ušesa, kako opravičena in utemeljena so bila njena domnevanja. Gospa Ka-

kakega dokaza za »srbsko revolucijo.«

Sicer se bo pa stvar pred sodiščem pojasnila. Konstatirano pa bodo, da smatra vse pošteno hrvaško, kakor tudi madžarsko časopisje to zadevo za umetno vprizorjeno v svrhu, da se razbije hrvaško - srbska koalicija in ohrani na krmilu Rauch. Politika ogrske vlade je na Hrvščem doživelja popolni fijasko in še večji fijasko Rauch — zato mora pomagati »srbska revolucija.«

Med listi, ki so stopili v službo barona Raucha, je tudi »Slovenec.«

Angleški kralj v Išlu.

Išl, 12. avgusta. Iz Friedrichshofna se je kralj Edvard pripeljal naravnost v Išl, kjer ga je pričakal na kolodvoru cesar z vojvodom Evgenijem in Jožefom, z nadvojvodinjam Valerijo in Elizabeto ter z bavarškim princem in princnjaki. Navzoč je bil tudi minister Aehrenthal. Pozdrav je bil zelo prisrčen. Pri slavnostnem obedu je napis cesar Franc Jozef kralju Edvardu. V napitnicu je cesar naglašal, da je obisk novokrat o dolegotnih prisrčnih razmerah med obema dinastijama in državama. — Kralj Edvard je v svoji zahvali iskreno čestital vladarju k jubileju ter izrazil željo, naj bi razmerje ostalo vedno tako prijateljsko. Po obedu je sprejel kralj Edvard ministra barona Aehrenthala v polurni avdijenci, nakar je imel Aehrenthal z angleškim ministrom zunanjih del, Hardingejem, nad uro trajajočo konferenco. Posebno sta razpravljala o Turčiji. Po konferenci je povedal minister Hardinge nekem dunajskemu dopisniku o razgovoru, da sta Anglia in Avstrija popolnoma edini v tem, da je treba zavzeti napram Turčiji blagohotno stališče ter čakati, da se Mladoturkom posreči uvesti resnično liberalni vladni zistem, ki naj izvrši to, po čemer so velesile že leta stremile, namreč urejene razmere.

Sestanek med angleškim kraljem in nemškim cesarjem.

Berolin, 12. avgusta. Nemško časopisje se obširno bavi s političnim pomenom sestanka v Friedreichshofu, a ne more ničesar drugači dokazati, kakor da vidi v sestanku popuščanje sedanje napetosti med obema državama. Da te napetosti še ni konec, dokazuje že to, da nemški cesar za sestanek ni oblekel angleške uniforme, kakor je običajno pri ta-

kih sestankih. Da je sploh prišlo do tega, dasi najbrže le navidezna zblizevanja, je baje vzrok Aystro-Ogrska, ki se je čutila nekako užaljeno, ker se je z najnovejšimi diplomatičnimi kombinacijami hotelo Nemčijo osamiti. Vsekakor izvira indirektni vpliv na angleškega kralja, da se je odločil za ta obisk, z Dunajem. — Vladarja sta na sestanku razpravljala tudi o turškem vprašanju. Baje se je pri tem pokazalo, da se Anglia in Nemčija strinjate glede politike, ki jo naj zavzamejo evropske velesile napram Turčiji z ozirom na najnovejše dogodke na Turškem, namreč da evropske velesile Turčiji, ako ostane ustavna država, ne smejo vsljevati macedonske reforme. Sicer pa ostanejo slej kot prej med Anglijo in Nemčijo nasprotna v mnogih vprašanjih balkanske politike.

Trgovinska pogodba med Srbijo in Avstro-Ogrsko.

Belgrad, 12. avgusta. Zbornica je nadaljevala razpravljajo zaradi trgovinske pogodbe z Avstrijo. Vodja narodne stranke, dr. Velikovski, je naglašal, da bo imela Srbija po novi pogodbi velik deficit pri izvozu živine. Minister Paču je razložil težave, ki so bile na poti novi trgovinski pogodbi ter izjavil, da bi sedanji moment ne bil ugoden za carinsko vojno. Srbija potrebuje slege, da bo po desetih letih obdolžena za 15 letno carinsko vojno.

Angleška in Avstro-Ogrska glede Balkana.

Dunaj, 12. avgusta. Predstojec officialn obisk angleškega kralja v Išlu bo politična manifestacija. Oba vladarja bodo pri tej priliki razpravljala o resnih političnih vprašanjih. Vsled projekta za zelezniškoz Sandžak in opustitev dogovora v Mürzstegu, se je spremenilo razmerje Avstro-Ogrske napram Rusiji. Od tega sestanka se pričakujejo ugodne posledice za razmerje med Anglijo in Nemčijo na eni strani in med Avstro-Ogrsko in Rusijo na drugi strani. Angleškemu kralju se bo baje jasno pokazalo, da ostane Avstro-Ogrska zvesta zvezni z Nemčijo ter se ne mara udeležiti diplomatske akcije, da bi se Nemčija osamljala.

Demisija velikega kneza Mihajlovića.

Petrograd, 12. avgusta. Veliki knez Sergij Mihajlović, vrhovni nadzornik artillerije, je podal demisiju.

Kazen za vohunstvo.

14 višjih policijskih uradnikov in nad 40 policijskih komisarjev v

utemeljena. Bilo ji je nekako v začetku, da sta znala gospa Katarina in baron Herbert premestiti Berno premotiti, med tem ko so dejstva sedaj pokazala, da je Ada bolje opazovala in prišla, čeprav pozneje, le slučajno resnici na sled.

Baron Herbert se je trudil, da bi svojo plesalko kar najbolje zabaval. Prav očitno je bilo njegovo prizadevanje, da se Adi kolikor mogoče prikupi in da si pridobi njene simpatije. Toda Ada ni imela zadosti oblasti sama nad seboj, da bi se mogla vesti naravno. Odgovarjala je le malo in na kratko.

»Danes sem pač zelo nespreten,« je dejal baron Herbert vidno potrt, ko je zapazil, kako čudno se vede Ada. »Nikakor ne morem vzbuditi vaše pozornosti... komaj da mi se odgovarjate.«

»Človek ima pač svoje dni, ko ni razpoložen.«

»Obžalujem, da je tako... upal sem, da bo današnja zabava zame dan posebne sreče.«

»Oprostite, moje misli so nekam zbgane.«

»Kaj naj to pomeni, gospodična Ada?«

»Ničesar,« je odgovorila skoro odvorno in Herbert je umolknal potrt in žalosten.

(Dalje prihodnjic)

LISTEK.

Ada.

(Spisal F. Mrak)

(Dalje.)

Gospa Katarina in baron Herbert sta plesala le eno samo turo. Soba je bila sicer prostorna, a vendar dosti premajhna za razmeroma veliko število plesalev in plesalk, ki so itak težko čakali, kdaj se morejo zasukati. V tej gneci ni nihče zapazil, da sta se gospa Katarina in njen plesalec po prvi turi ustavila in ker je bilo v sobi nemogoče promenirati, izginila v stranski prostor. Kadar so bile domače veselice, tedaj so bile povabljenem na razpolaganje vse sobe v pritličju Mesesnelove kampanje.

V eni teh stranskih sob, kjer ni bilo nikogar, sta se gospa Katarina in baron Herbert ustavila.

»Končno le morava izpregovoriti nekaj besed na samem,« je dejal baron Herbert in je stisnil gospo Katarini roko. »Prav je bilo, da si me obvestila, sicer bi se bil morda izdal.«

»Ti si ne moreš misliti, kako sem se bala. Neprestano me je bilo

tarina in baron Herbert sta se tikala! Iz njiju pogovora, dasi je bil kratek, je Ada spoznala, da si skriva dopisujeta, da torej obstoji med njo in intimno znanstvo, ki ga kdo ve iz kakih vzrokov prikrivata. In tako se znata pretvarjati, zlasti gospa Katarina, ki je znala premotiti celo bistroumno Berto.

Adi se je kar sreča krčilo. Niti misliti si ni upala, kakega značaja je to prikrivano znanstvo njene vzgojiteljice z baronom Herbertom, ker ji je neki notranji glas rekel, da ne more to biti nič lepega. Ta krepotna, resna, po svojem možu žalujča vdova... Ada je kar pesti stiskala in zdelo se ji je, da ji izkrvavi sreča. Kako lepe, sladke sanje je sanjala vse te dni in zdaj to strašno razkritje.

Gospa Katarina in baron Herbert sta bila že davno vrnila v pleśnie dvorano, ko je zapustila Ada svoje skrivališče. Iztežka se je toliko pomirila, da je mogla vsaj nekoliko razmišljati o tem, kar je čula in kaj naj bi zdaj storila. Predvsem, si je rekla, da se mora hitro vrniti k družbi, predno kdo zapazi njen odsotnost, sicer bi se znalo zgoditi, da bi »ona« uganiila, da je Ada slišala njen skrivališče. Kdo je nista mogla zapaziti, tudi če bi pogledala v zrcalo. In zdaj je slišala na svoja lastna ušesa, kako opravičena in utemeljena so bila njena domnevanja. Gospa Ka-

zbrala tudi svoj ponos, ponos premožnega tržaškega dekleta, ki gleda čez rame vse tiste, ki nimajo bogastva. Ta privzgojena ji je denarna ošabnost, ki se je sicer tako malo ujemala z njenom naravnovo dobroščnostjo in prijaznostjo, ki je pomagala, da je mogla prikrivati svojo bolest in svojo ljubosumno

Carigradu je novi policijski minister odstavil, ker se jim je dokazalo, da so bili poprej politični vohuni. Enaka usoda zadene še celo vrsto policijskih uradnikov. Mladoturski odbor je posredoval pri policijskem ministru za rodbine odpuščenih vohunov ter dobi vsake rodbina 250 frankov odpravnine. Najhujše bivše vohune pošljeno v prognanstvo. V Smirni so oba načelnika vohunov kapitana Refika in polkovnika Fuada na ukaz mladoturskega odbora javno degradirali ter ju uklenjena poslali v Solun, kjer ju osrednji odbor obsodi. — Bivši vohun Balmomdži Dželal se je obesil, ker se ni smel pokazati na ulici, ne da bi ga ljudstvo ne zasramovalo. Turško časopisje svetuje vsem vohunom, naj store isto, da prihranijo ljudstvu justico nad njimi. — Najstranejsa smrt je doletela Fehim paša, bivšega načelnika vohunov v sultanski palaci. Fehim paša je živel v Brusni, a je bil tako uverjen, da pride reakcija, da si je drznil ljudstvo zasmehovati, ko je proslavljal zmago svobode. Nastal je pravcati punt in silna množica je navalila na njegovo hišo. Fehim paša je skušal pobegniti ter je na zaslovcev streljal z revolverjem. Toda kmalu so ga dohiteli in raztrgali na kose. Raztrgano truplo so privezali na osla ter ga kričajo vlačili po mestu.

Konfiscirano premoženje.

Gotovina in vrednostni papirji, ki so jih konfiskovali pri arretiranih dostojanstvenikih, znašajo že nad 100 milijonov frankov. K temu pa je računiti še nepremičnine, ki tudi zapadejo konfiskaciji. Vlada pa ne bo samovoljno razpolagala nad tem premoženjem, temu vpraša parlament. Takoj ko se parlament sestane, izvoli komisijo, ki prešče finančno gospodarstvo odstavljenih ministrov in dostojanstvenikov. Ako se dokaže, da so si razni paše pridobili svoje bogastvo na nepošten način in na škodo države, zapade premoženje državi. Vsote se porabijo za zaostale plače uradnikom in častnikom in za gradnjo novih vojnih ladij. Vsi aretovani pa imajo tudi velikanske vso te naložene v inozemstvu. Radikalni časopisi zahtevajo, da se morajo tudi te vso dobiti nazaj za državo ter se naj zaprtim da na izber med smrtno kaznijo in izročitvijo premoženja.

Prognane se vračajo.

Sultan je ljubezni povabil v Pariz živečega sina Midhat paše, naj se vrne v domovino ter pomaga izvršiti delo velikega očeta. Kakor znano, je bil Midhat paša oče prve turške ustave, a za svoja svobodomislna načela ga je doletela mučenica smrt ter so ga zagrebljali v Arabiji kot hudeleca izven pokopališča. Sedaj se namerava njegove ostanke slovensko prepeljati v Carigrad. Po vseh turških mestih prekrščujejo najlepše trge na Midhatovo ime, a pred novim parlamentom se mu postavi krasen spomenik. Midhatova vdova se je že vrnila v Carigrad in sultan ji je nakazal znatno pokojnino iz svoje civilne liste. — Sploh se prognane trumoma vračajo v domovino, tako bivši sekijski predsednik državnega sveta Said beg, ki je sloveč pisatelj. Iz Atakije je prišel Hafir Mehmed beg, ki je živel v prognanstvu celih 30 let. Pravi triumf pa se je priredil maršalu Fuad paši, junaku in mučeniku liberalnih idej, ko se je te dni vrnil iz prognanstva v Siriji.

Izzet paša.

Iz Carigrada pobegli sultanovi milijene Izzet paša je prispel v Njuk k svojemu sinu, ravnokar odstavljenemu turškemu poslaniku.

Nemški časopis v Carigradu.

Berolin, 12. avgusta. Nemška vlada je dovolila 300.000 mark iz državnih sredstev za izdajanje nemškega dnevnika v Carigradu.

Dopisi.

Iz Žužemberka. Žužemberk je stal, ko smo želesnico podili kakor coprinec, da je ušla tja mimo Trebnjega, pa bode tudi sedaj obstal, ko bi jo nekateri ljudje radi nazaj izvabili. Težko će se to kdaj uresniči, saj naš starodavni, slavni grad jo ne bode učakal, ki se same vlažnosti podira in na kup leze. V petek je med malim viharjem zabobneno del strehe z opoko krite v razvaline. Lepo je bilo slišati bobnenje in lomostenje, ruš in truš sredi poldneva. Saj prijetnosti v Žužemberku takto ni nobene, niti streljanja nič, še na žegeanje ne; je vsaj to malo razvedrilo, da imamo častite razvaline sredi romantičnega trga romantiko izgubljajočega gradu. Ta starodavna priča, ta kras in ponos, začetek žužemberškega trga jemlje žalostno slovo od žalostnih prebivalcev. Na vseh koncih se podira dosedaj na zunanje dobro ohranjeni grad; preperela je streha in na trg zija črno, okajeno tramovje odkrite, še ne popolno po-

drte strehe. Strah in groza obide človeka, ko zre to črno prikazen, sramota oblike potnika, ko gre mimo podrtin, skozi prijazni Žužemberk. Stari spomini se bude v človeku zroč minljivost trohnelega zidovja. Le minljivosti potropljenja žužemberških očanov ni nikdar zapaziti. Kdo ve, kako dolgo bode še pričakovati veselih dogodkov — podiranja obširne strehe in trhlega zidovja. Se bode stori kaj v korist in odstranitev podrtin, se ne ve; želiti bi bilo le, da občina stori primerne korake pri oblastih. Naj podrtine podre popolnoma ali pa v toliku popravi da ne bode delalo to ruševanje sramote prijaznemu žužemberškemu trgu. Drugače vlada povsod zadovoljstvo. Le sv. Jakob je prišel v nemilost tržanom, da so ga obsodili na smrt potom prekega soda. In seda se na njegovem mestu v cerkvi sv. Jakoba kosati sv. Jožek in Karel Baromej s sv. Katarino. Če pomislimo, da sta grad, v kojem se je nahajala tudi kapelica s pozabljenim svetnikom, s cerkvijo sv. Jakoba rastla približno skupaj, moramo priznati, da je starega reveža potrla žalostna vest, da je sv. Jakob odstavljen, in je jel od žalosti in tuge lezti na tla in mučno ječati pri dnevnih svetlobi. Kasko bi bila primerena tolažba za starega moža, je težko uganiti. Le sv. Miklavž v Bregu bi še kako potolažil stare potre kosti, če ne bode tudi on položil svojih udov k večnemu počitku. Stari nazori izginjajo, farbanje še evete bujnejše kot kdaj prej. Videči pa hitri preobrat v ljudstvu samem, je pričakovati, da bode enkrat tudi v dolini sv. Mohorja zasijal dan vstajenja, dan prerojenja.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko

je imela včeraj popoldne v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani redno javno sejo.

Predsedoval je zbornični predsednik g. Jos. Lenarčič.

Zapisnik zadnje seje se je prečital in odobril.

Zbornični tajnik g. dr. Murnik je prečital došle vloge in dopise, med drugim je naznani, da je ministrstvo potrdilo izvolitev zborničnega svetnika g. Mejca za podpredsednika zbornice. G. Bürgler je vstopil v zbornico namesto umrlega podpredsednika g. Kolmanna. Osrednja vlada je sporočila po tržaškem poštnem in brzojavnem ravateljstvu, da je telefonsko omrežje na Gorenjskem zagotovljeno. Namerava pa se zvezati tudi Postojno in Domžale z interurbanim telefonskim omrežjem. — Posebni vlak na razstavo v Prago se je odgodil na nedoločen čas. — Graška trgovska in obrtniška zbornica je sporočila, da je poslala ministrstvu za javna dela spomenico proti temu, da država monopolizira vodne moči, posebno za svoje železnice. V poslanici se prosi, naj se privatnikom ne omejuje izrabljvanje vodnih sil. Ljubljanska zbornica se spomenici soglasno pridruži.

Zbornični račun za leto 1907.

Zbornični svetnik g. Rohmann je poročal o računih zborničnih zakladov za leto 1907. Realni zbornični dohodki so znašali 53.824 kron 55 vin, realni stroški pa 51.334 kron 61 vin. V primeri s proračunom s potrebščino 53.384 K in s pokritjem 45.750 K, torej s proračunskim primanjkljajem 7634 K, izkazuje račun dohodke za 8074 K 55 vin, večje, stroške pa za 2049 K 39 vin, manjše. Končni uspeh je torej proti proračunu ugodnejši za 10.123 K 94 vin.

Brez ozira na proračun se kaže leta 1907. presežek 2489 K 94 vin. Po prijetju blagajničnega ostanka na koncu leta 1906. v znesku 18.797 K 83 v., preostane na koncu leta 1907. blagajnični ostank v znesku 21.287 K 77 vin.

Prištevši zastanek na zbornični dokladi za leto 1907. v znesku 2335 kron 21 vin., znaša konec leta 1907.

zbornično premoženje 23.622 K 98 v.

Pokojninski zaklad zborničnih uslužencev je imel l. 1907. 10256 K 97 vin. dohodkov in 7440 K stroškov,

torej 2816 K 97 vin. presežek, ki se je kapitaliziral. Končno premoženje tega zaklada je znašalo 67.125 K 55 vin.

Ustanovni zaklad za onemogle obrtnike je imel l. 1907. 608 K 3 vin.

dohodkov, stroškov pa 600 K. Presežek 8 K 3 vin. se je pribil glavnici,

ki je znašala potem koncem l. 1907.

14.720 K 40 vin. Zaklad za višjo trgovsko šolo v Ljubljani se je pomnožil leta 1907. za 7498 K 98 vin. in je znašalo njegovo premoženje konec l. 1907. 66.459 K 12 vin. Zaklad za pospeševanje malega obrta je prejel leta 1907. 92 K 30 vin. izdal pa se je 1230 K 6 vin. Konec leta 1907. je znašalo njegovo premoženje še 1355 kron 42 vin.

Računski zaključki so se odobrili ter se predložijo potom dejelne vlade trgovinskemu ministrstvu.

Volitev šestih zborničnih zastopnikov in zapisnikarja v volilno komisijo za zbornične dopolnilne volitve.

Poročal je zbornični tajnik g. dr. Murnik. Dopolnilne volitve se morajo izvršiti do 31. decembra t. l.

Funkcijska doba poteče letos ter vsled tega izstopijo slediči zbornični svetniki: V trgovinskom odseku: v prvi kategoriji gg. Ivan Ribar in Leopold Bürger, voliti bo torej v tej kategoriji obadva člana; v drugi kategoriji gg. Fran Hren in Ivan Mejca, voliti bo 2 člana od 4te kategorije; v tretji kategoriji gg. Anton Ditrich in Ciril Pirc, voliti 2 člana od 4te kategorije. V obrtnem odseku: V prvi kategoriji g. Ivan Baumgartner, voliti bo enega člana od druge kategorije; v drugi kategoriji gg. Jos. Lenarčič in Vinko Majdič, voliti bo dva člana od pete kategorije; v tretji kategoriji gg. Fran Kraigher, Ivan Kregar in Ivan Zamlein in pa g. Josip Vidmar, torej štirje člani od pete; v četrtri kategoriji gg. Viljem Toenies, ker pa je izpraznjeno mesto g. Karla Luckmana, bo voliti obadva člana te kategorije.

Na predlog zborničnega svetnika g. Rakovec so bili nato v komisijo izvoljeni slediči gg. zbornični svetniki: Iz trgovinskega odseka: Ivan Mejca, Pavel Velkavrh. — Iz obrtnega odseka: Ivan Baumgartner, Josip Lenarčič, Ivan Schrey, Filip Supančič. — Zapisnikar dr. Viktor Murnik.

Prošnje za podporo za obisk jubilejnega razstave v Pragi.

Poročevalce zborničnega svetnika Vidmar. Več obrtnih zadrug je poslalo prošnje za podpore v omenjeni namen. Zbornica je prvotno predlagala, plačati vožnjo 20 obrtnikom ali trgovcem, ako se prirede poseben vlak, in 15, ako posebnega vlaka ne bo. Zbornični svetnik gosp. Kregar je predlagal, naj se število podpirancev zviša od 20 na 30. Zbornični tajnik g. dr. Murnik je stavil posredovalni predlog, naj se takšira v ta namen 600 K., ki se primerno razdele, ako bo posebni vlak ali se le posameznik plačajo vozni stroški. Posredovalni predlog je bil soglasno sprejet.

Podpora »Deželni zvezi za pospeševanje prometa tujev na Kranjskem«.

Poročevalce zborničnega svetnika g. C. Pirc. Dosedaj je dobivala »Zvez« 300 K letne podpore. Ker pa društvo uspešno deluje ter si je razširilo delokrog, priporoča zvišati podporo na letnih 500 K. Soglasno sprejet.

Prispevek za zavod za pospeševanje obrta na Kranjskem.

Poročevalci zbornični tajnik g. dr. Murnik. Cela zadava je le formalnega pomena. Zbornica je že svoječasno objubila v ta namen prispeti prvo leto 2000 K. Ker pa se zavod dosedaj še ni ustanovil, treba se je bilo izreči, ali vztraja zbornica pri objubljenem prispetku, aka se zavod pozneje ustanovi. Zbornica je sklenila, da se prispevek izplača, kadaroli se zavod ustanovi.

Prispevek za stroške stalnega odbora mednarodnih zborničnih shodov.

Tudi o tej stvari je poročal zbornični tajnik g. dr. Murnik. Za tak shod, ki se vrši letos meseca septembra v Pragi se dovoli prispevek 50 frankov.

Prispevek za obrtno-nadaljevalno šolo na Vrhniku.

Poročevalci zbornični tajnik g. dr. Murnik. Kakor za vse take šole se tudi za snujočo na Vrhniku dovoli letni prispevek 100 K.

Volitev zborničnih zastopnikov v odboru obrtnih nadaljevalnih šol v Šmartnem pri Litiji in v Kamniku.

Poročevalci zbornični tajnik g. dr. Murnik. Dosedanji zastopnik v Šmartnem, g. Vencelj Arko, se je preselil; izvoli se na njegovo mesto g. Ivan Raboršek, trgovec in posestnik. Za Kamnik pa se je izvolil mesto premiurlega g. Stadlerja g. Jakob Grašek, trgovec istotan.

Iz temnih kotov.

(Dalej.)

Prijenčevanje je navada, od katere preti slovenskemu narodu največja nevarnost. Slovenci smo sploh pijanci; drugod so pijanci izjema, pri nas je pa ravno narobe. To prijenčevanje je postalno v zadnjih dvajsetih letih tako, da je že groza, kajti kar vidno je, kako naš narod telesno in duševno degenerira. In to celo na kmetih, kjer sveži zrak in fizično delo vendar kolikor toliko paralizuje vpliv alkohola. Kmetija je drugod neizčrpni rezervoar, iz katerega dobivajo mesta novih moči. Kaj je prisnati, ne vidi lahko vsak dan. Ljudstvo se v pisanstvu kar pogreza. Ta pijnost je vzrok silne indolence, ki jo je pri nas povsod opaziti. Pijanec je

neposaben za vztrajno, energično delo, je zanikern v svojih lastnih poslih in postane nezmožen vsakega idealnejšega stremljenja. Kako naj bo človek, ki zaradi pjiančevanja še nase in na svoje ne gleda, vnet za svoje ideale, kako naj mu bo mar za narodnost in za svobodo; kako naj bo delaven in požrtvovalen za plemenite cilje, ko se še za svoje materialno blagostanje dosti ne briga. Slovenska pjanost je glavni vzrok slovenske mizerije.

V tistih krogih, ki tvorijo najnižjo plast ljubljanskega prebivalstva, presega pjančevanje že vse meje. Ti ljudje, večinoma delavci, so pijači tako vdani, da jih že ni dobiti za nobeno organizacijo. Ljubljansko delavstvo se da razdeliti na troje kategorij. V prvo spadajo strokovno in tudi splošno bolje izobraženi delavci, ki se pač samo po svojih ekonomičnih interesih razlikujejo od meščanstva, sicer pa žive kakor meščanje. Potem je masa, ki se vsled plivja svojih organizacij tekom let prav znatno povzdignila in se vse bolj približuje prvi kategoriji. Ostali delavci v tretji kategoriji. To so splošno in strokovno neizobraženi ljudje, ki opravljajo najslabša dela, raznovrstni hlapci, dñinarji in taki elementi.

Tem je pjančevanje večinoma glavna stvar. Veselo pa je, da so vzlje tej silni pjanost kriminalna dejanja dosti redka. Ti ljudje so pač sirov in se v pjanosti radi pretepa, ali nevarni ravno niso. Če kaj store proti postavi, so to povprek le navadni prestopki: male goljufije (pri premogu), male tativne (krajevo drva, piščance, dežnike) in taki stvari.

Zenske v teh krogih navadno niso dosti boljše od moških, a nekaj dobrega jedra je vendar v njih. Predvsem so vzdane pijači v veliko manjši meri kakor moški in so vobče tudi pošteni, kar se mora seveda smatrati le kot relativno.

Rodbinsko življenje v teh krogih navadno niso dosti boljše od moških, a nekaj dobrega jedra je vendar v njih. Predvsem so vzdane pijači v veliko manjši meri kakor moški in so vobče tudi pošteni, kar se mora seveda smatrati le kot relativno.

Zenske v teh krogih navadno niso dosti boljše od moških, a nekaj dobrega jedra je vendar v njih. Predvsem so vzdane pijači v veliko manjši meri kakor moški in so vobče tudi pošteni, kar se mora seveda smatrati le kot relativno.

prihod v Prago in sprejem na kolodvoru. Po sprejemu odhod v hotele, kjer so pripravljena stanovanja. **Dopoldne** ob 9. odhod na razstavo, tam pozdrav razstavnega odbora, nato v koncertni dvorani zajutrek. Po zajutru ogledovanje razstave, opoldne skupni obed v razstavi, po obedu ogledovanje razstave, ob 4. popoldne I. koncert, po koncertu skupna večerja na razstavišču. V nedeljo 16. avgusta: dopoldne nadrobno ogledovanje Prage in njenih znamenitosti, spojeno s kratkim posetom doma praskoga »Hlahola«. Ob 2. popoldne skupni obed, ob 4. popoldne na razstavi II. koncert, po koncertu odhod v eno izmed praskih gledališč, po gledališču poslovilni pevski sestanek v »Narodnem domu« v Vinogradih ali v »Mestanski Besedi«. V ponedeljek 17. avgusta zjutraj odhod v Tabor, kjer na kolodvoru pozdravi »Slaveca« »Hlahol«, pred mestno hišo pa občinski svet. Opoldne skupni obed, ki ga daje gostom na čast »Hlahol«, popoldne ogledovanje mesta in njega znamenitosti, zvečer skupni koncert »Slaveca« in »Hlahola« v »Sokolskem domu«, počasi povratek v domovino.

Prvi uspeh praskake slovenske konference. Nemški listi priobčujejo pod tem naslovom brzjavko iz Petrograda, datirano z dne 11. t. m., ki se glasi takole: »Ministrstvo trgovine in prometa je dovolilo za avstrijske Slovane brezplačne vozne listke za vožnjo po ruskih železniških progah, ako ima to potovanje zgolj cilj se seznaniti z russkimi znamenitostmi.«

Na današnjem sestanku v „Narodnem domu“ opozarjam na narodna društva, da se ga zanesljivo udeleže. Na sestanku se ima izvoliti pripravljalni odbor za sprejem slovenskih gostov dne 7. septembra.

Bratje Sokoli! Včeraj, dne 12. t. m., je preminil nač član, velikodusni dobrotnik, brat Franc Kadičnik. Sveta naša dolžnost je, da rajnega brata spremimo v čim največjemu številku k zadnjemu počitku. To svrhu se zbiramo jutri, v petek, v »Narodnem domu«, odkoder odkorakamo točno ob polu 4. uri popoldne k mrtvjašnici v Leoniču. V slučaju slabega vremena prinesi je se boj temnosive pelerine. Na zdar!

Odbor ljublj. »Sokola«.

Telovadno društvo Sokol I. v Ljubljani naznana vsem onim bratom članom, ki se udeleže I. zleta gorenjskih sokolskih društev dne 15. avgusta t. l. v Kranju v kroju, da se vrše v petek, dne 14. avgusta zvečer ob pol 9. v telovadnici redovne vaje.

Gasilna jubileja na slavnost. Gasilska jubilejna slavnost utegne biti — po pripravah sodeč — ena največjih kar jih pomni Ljubljana. V Zvezdi in na Kongresnem trgu se postavlja stolp za tombolo, različni paviljoni za pivo, vino, slasice, smotke in tudi z vpeljavo električne luči se je danes na vseh koncih in krajih pričelo. Pri slavnosti sodelujeta vojaška in društvena godba, in sicer vojaška pri koncertu v soboto zvečer na vrtu meščanske pivarne, v nedeljo pri banketu v hotelu »Union« in zvečer od 7.—9. v Zvezdi; društvena pa pri maši, pred »Mestnim domom«, pri sprevodu, pri obedu in po 9. uri v Zvezdi. Tombolne karte se prodajo po trgovinah in tobakarnah prav pridno in najbrže da prodajo vse. Pristop na tombolni prostor ima vsak, kdor ima kartu, k slavnosti v Zvezdi, ki se prične takoj po tomboli, pa le oni, ki se izkaže z jubilejno svinjino. Svetinje se bodo prodajale na vseh štirih ogalih v Zvezdi. Nad 40 gospodijen — pod vodstvom gospe Čudnove — bo kontroliroalo goste in kdor se zasači brez svinjenje, se aretuje in pelje k blagajni. K banketu, ki bo v hotelu »Union«, so vabljeni vsi najvišji funkcionari. Med banketom in med mašo dopoldne se bo streljalo na Gradu. Več ne smemo izdati.

Častno svetinja za 40 letno zvestvo službovanje je dobila Marja Košak, kuharica v Ljubljani.

Žrtva poklica. Na kliniki na Dunaju je umrla za operacijo gd. Marija Sever, babica iz Ljubljane. Pozimi se je, hiteč k neki porodnici, prehladila in bolezen se ji je vedno hujšala. Severjeva je bila klicana večinoma k vsem boljšim rodbinam ljubljanskim in bila splošno priljubljena.

Družbi sv. Cirila in Metoda je izročil g. Ivan Bonač, trgovec v Ljubljani, 21 K 5 v, kot prispevek od svinčnikov, ki jih prodaja družbi v korist. Priporočamo te svinčnike v nakup in uporabo. Čim več se jih prida, temveč ima naša dična družba tudi od tega blaga sredstev za svoje blagonsko delovanje.

Klavnosti 25letnice pevskega društva „Lira“ v Kamniku so se prijavila še sledeča društva: 22. Čitalnica, Kamnik. 23. Ognjegasno društvo, Kamnik. 24. Trgovsko društvo »Merkur«, Ljubljana. 25. Prvo hrvatsko pevsko društvo »Zora«, Karlo-

vec. 26. Hrvatsko pevsko društvo »Livor«, Opatija. 27. Predsedstvo zavez slov. pevskih društev. Danes je prijavilo pevsko društvo »Kolo« iz Zagreba ekspresno 30 udeležnikov, ki pridejo z sastavo pod vodstvom predsednika dr. Gjure Rihtariča, tajnika dr. Ante Javanda in zborovodje skladatelja Vilko Novaka. Na to zlasti opozarjam slavno »Glasbeno Matico« v Ljubljani. Mogoče se prijavijo do slavnostnega dne še nekatere druga društva. Priprave za sprejem, na veselico, koncert itd. so po večini že dogotovljene. Vse kaže, da bo ta slavnost največja in najlepša do sedaj v Kamniku. Ker pridejo bratje Hrvati že prejšnji dan v Ljubljano, pros mo ljubljanska pevsko društva, da jih ondi mesto nas sprejmo ter drugi dan popeljejo v Kamnik. Kamniške someščane pa nujno prosimo, da goste sprejmo ljubeznivo in ta dan opuste vsako neprilično strankarstvo. Želeti je, da ima tedaj mesto slavnostno lice, kar se pokaže zlasti s tem, če se povsd, v vsaki hiši razobesijo zastave. Naj vidijo ljudi gostje, da pri nas še nizumrla lepa slovenska gostoljubnost.

Odlikovanje slovenskega producenta. G. Norbert Zanier v St. Pavlu na Štajerskem, ki ima v Bučah in v Virštanju vzorno urejene in novo zasajene vinograde, se je udeležil poskušnje vin na Dunaju, kjer je bil njegov »rizling« priznan za prvega. Na podlagi tega je bil g. Zanier poveabljen, naj razstavi svoja vina na razstavi v Karlovarih na Češkem in tam mu je razsodisje prisodilo častno diplomo ter častno znamenje in veliko zlato svinčno.

Vlček farbarije. Iz Celja se nam piše iz krogov tamoznih železničarjev: Najemnik celjskega buffeta na kolodvoru Južne železnice, Oton Kuster, je uslužbence Južne železnice nič manj ko zadovoljeval; kajti predrago jim je robo vračenjeval in in prepričil odmerjal. Vsled tega je tudi naš list Kusterja večkrat trdo prijet. Ravnateljstvo Južne železnice je bilo naposlед prisiljeno reagovati na stalne pritožbe; uvela se je preiskava in facit: Kuster je moral opustiti svoj »restavrant«. Tako je in nič drugače. Celjska »Deutsche Wacht« pa zdaj piše, da je Kuster »radi bolehnosti« opustil obrt. Zakaj farbate ljudi in se smešite? Najbolje pa je že to, da »Wahta« pravi, da je Južna železnica »Kustru izrekla priznanje za njegovo spretino obrtovanje!! Spretno pa spretno, tako, da je moral — iti.

Zverinskič. V Radizlu pri Framu je kočar Val. Brezner v pisanosti vselej grdo pretepal ženo in otroke. Ko je pred tremi tedni neki večer prišel zopet pijken domov, je žena zbežala iz hiše. Mož je začel otroke brez povoda pretepati, a ko se je zbudil najmlajši poldruge leto starci otrok ter začel jokati, zgrabil ga je zverinskič ter ga vrgel s takoj silo v vrata, da je otrok bležal s preklano glavo mrtev. Ženi, ki je na ropot prihitela v sobo, je zagrozil, da jo ubije, aka izpove resnicno. In res so otroka brez preiskave pokopali. Pozneje pa sta šestletna sestra in štiriletni brat pripovedovala sosedom, kako se je oela stvar zgodila, o čemer so zvedeli tudi oblasti ter grozega očeta zaprie.

Pristni Nemci. »Zveza nemških visokošolcev v Celju« ima slediče pristno nemški odbor, ki si ga je izvolila pretekli teden: dr. Juri Skoberne predsednik, Oton Huber (Čuber) podpredsednik, Robert Hren in Brunon Petriček, odbornika. Sama germanška kri!

IZ celjske okolice, dne 11. avgusta: Kakor ste na kratko omenili, umrl je to dan v Bukovem žlaku pri Celju tamozni posestnik in gostilničar g. Štefan Koželj. Rajnik je bil vrl na mož. Koželj je bil tudi lastnik velike pekarnje na Ljubljenci pri Vojniku; bil je sploh zelo podjeten. Žal, da ga je kruta smrt tako zgodaj pobrala! Bil je jedva 44 let star.

Iz Celja, 11. avgusta: Včeraj je bil pokopan tukaj upokojeni nadgradkar gosp. Anton Kukovič, ki je umrl po daljšem bolehanju v 79. letu svoje starosti. Rajni Kukovič je bil prava slovenska korenina, orjaške posestave pa veselle hrave. Čeravno uradnik, je bil vendar vedno v narodnem oziru zanesljiv, tudi v najkritičnejših časih, skratka: značajen skoziški. Ž njim je izginila iz Celja tipična oseba. Kukovič je bil vedno dobre volje ter dovitipen; zato pa je bil prijavljen v vseh slojih, tudi pri Nemcih. On pač ni imel neprijatelja! Rajnik je bil velik ljubitelj narave. Poznal je spodnještajersko fauno in florso tako, ko malokdo. Vsaki rastlini, slednji cvetki vedel je tudi donač slovensko ime. Bodivremu možu trajen spomin!

Klavnosti 25letnice pevskega društva „Lira“ v Kamniku so se prijavila še sledeča društva: 22. Čitalnica, Kamnik. 23. Ognjegasno društvo, Kamnik. 24. Trgovsko društvo »Merkur«, Ljubljana. 25. Prvo hrvatsko pevsko društvo »Zora«, Karlo-

to posestvo, bilo bi to prva last »Südmark« v Zg. Savinjski dolini. Gospodje, ne boste trgali jabolki na Homičkovem (sedaj M. Puncerjevem) vrtu in tudi »Südmarka« jih ne bode.

Javne vprašanje na ptujske krajevne sednije priobčuje »Novi Slov. St.« Vpraša namreč, kako je to, da ljudje na Spodnjem Dravskem polju govere, da posestnik Kristovič zato ne more zgubiti nobene pravde pred ptujskim okrajskim sodiščem, ker hodi s ptujsko gospodo na lov.

Zgodovinsko društvo v Mariboru nadaljuje izkopavanje rimske naselbine pri Središču, ki ga je prekinilo v lanski jeseni.

Smrten padec. Delavec, ki je padel v nedeljo v Celju z drevesa, ko je gledal bikoborilce Tiberia, in se ubil, je 18letni Ivan Zajc iz Trebuje na Dolenjskem. Hotel si je prihraniti vstopnilo k predstavi.

Pobognil je 29letni misarski poslovniki Ivan Ambrožič, doma v Beogradu. Bil je zaprl zaradi tativne v Špitalu ob Dravi na Koroškem.

Ponoveril je v Gornji Beli na Koroškem 18letni kontorist Feliks Tschäk 8000 K in pobognil neznano kam.

Zveza narodnih društev na Goriškem izborno deluje. Sedaj si nabavi veliko centralno knjižnico, iz katere se bodo posojevale »Zvezinim« društvom s 1. oktobrom knjige v posebnih serijah po 30 knjig. Delo bo sedaj preglednejše, ko dobi Z. N. D. svoj lastni lokal in sicer v ulici sv. Ivana št. 7 (poslopje je last »Trgovske obrtne zadruge« v Gorici). — Po celi deželi je počazati živahnje delovanje na društvenem polju in ni je nedelje brez veselice v kaki vasi prijazne goriške okolice. Cisti dobitek skoraj vseh teh veselic gre za nabavo bodisi društvene knjižnice, bodisi društvenega harmonija. Ljudstvo na Goriškem je spoznalo dobrote prave izobrazbe ter se navdušeno oklepa Z. N. D.

Na državnem kolodvoru v Gorici je pravo gnezdo pangermanstva. Koliko se je že pisalo o Wieserju, postajenčniku, interpeliral se je vladilo v deželnem in državnem zboru, vse ni nič pomagalo in Wieser še vedno dominira na državnem kolodvoru. Te dni je bil prestavljen iz Splitja v Gorico trd Nemeč, doma iz Tirolskega kakor Wieser. Imenuje se Herman Stauder in je asistent. Ako se pomisli, da so v komercijalnem oddelku z eno izjemo nastavljeni sami Nemci, ki se kar po vrsti pohajo pri agitaciji za nemško stvar v Gorici, med tem ko službujejo domačini zunaj po svetu ter si žele priti med svojce, se pač koj uvidi, kakre tendence ima nastavljanje samo nemških uradnikov na goriškem državnem kolodvoru. Uspeh bi mogoče imela skupna akcija Slovencev in Lahov proti tej invaziji nemških uradnikov, toda Lahi so tako zaslepljeni od sovraštva proti sodeželanom-Slovencem, da ne vidijo pravega in hujšega sovražnika. Pa tudi goriški slovenski klerikalci se ne zmenijo mnogo za škandale, ki se gode na državnem kolodvoru. Ali jih je nehalo biti narodno srce?

Poštni urad v Pevmu pri Gorici je dovolilo ministervstvo za trgovino. Konec lanskega leta je interpeliral v državnem zboru poslanec Štrekelj ministra v tej zadevi, ker je imela Pevma v celi goriški okolici najslabšo poštno zvezo, dasi je odaljena dobre pole ne od Gorice.

Samomor. V gradu grofa Schönborna v Slivnici pri Mariboru je vrtnar Kolmann nabaval lovsko puško z vodo ter se ustrelil pod brado v usta. Strel mu je glavo uprav raztrgal.

Kinematograf »The Wonder Bio« v Lattermannovem dreverdu ima od danes do včetega petka velezanim spored, iz katerega pozvamamo te le točke: Amerika. (Pokrajinske lepotne in zanimivosti.) Umetničke točke iz Bio-Varieti: 1. Omerjeva četa. 2. Lovitev žab. 3. Avgustovo mačevanje. 4. Mali čarovnik. Beg iz seraila. (Jutrovski dogodek v mnogih prizorih.) Srce je močnejše od pameti. Veseli vsakovrstnosti. Kočko z zlatimi jajci. (V barvah. Sijajno opremljena in čarobno kolorirana apotezo.) Tudi ta spored je vreden vsega priporečila!

Kinematograf Edison na Dunajskem cesti nasproti kavarni »Evropa« ima danes in jutri slediče velezanim spored: Sanje novoporočencev. (Smešno.) Na Kitskjem. Velika reka. (Interesantna, po naravi posnete projekcije.) Sin pomorščaka. (Zaloigra v 28 slikah. Krasna projekcija.) Transformirani princ. (Krasna, dolga projekcija v barvah.) Tvoja sopraha nas varja. (Smešno.) Priporočamo ta kinematograf ponovno!

Slovenec v Ameriki. Z zamorem je pobegnila v Fredericku 19letna Marija Vidic, ki je še pred kratkim prišla iz stare domovine. Zaradi tega zdihuje neki kranjski fant v »Glasu Naroda«: »Presneto hitro se je priučila ameriškemu življenju. Pobegnila je namreč z zamorem črnim kot vrag, kar gotovo ni

v čast slovenskim dekletom, ko nas je vendar dovolj kranjskih korajnih fantov tukaj.« Roko in nogo je zlomilo v Pittsburgu Ivanu Ponikvarju iz Kostanjevice, ker se je zvrnil nanj težak voz.

Odlikovanje. V ljubljanskih lovskih krogih dobro poznani grof Karol Lichtenberg, ki je sedaj četovodja pri lovskem bataljonu v Kanalu, je dobil srebreni zasluzni križec s krono, ker je z nevarnostjo za lastno življenje dve osebi otev smrti.

Sadja bode letos večinoma po slovenskih deželah izredno veliko, le po hribih je odpadlo zaradi suše. Jablane, hruske, čeplje se ponekod kar žibe in jih morajo podpirati, da se ne polomijo. Izredno polni so pa orehi. Nekateri trdijo, da se ne spominjajo take letine za ta sad. Upati je torej, da bodo kupovali vsaj sladko ovoče po zmernih cenah.

Vlak skočil s tira. Danes počni so v Borovnici pri premikanju skočili s tira 4 vozovi tovornega vlaka, vsled česar so imeli ponočni osobni vlaki znatne zamude. Poštni vlak, ki prihaja v Ljubljano ob 11.20 je dosegel železo ob 3.10, za njim je došel pa brzovlak, ki normalno prihaja od polnoči. Poštni vlak, ki odpeljati železo ob 2 ponoči. Druga nesreča se ni pripetila nobena.

Poskušen samomor. Sledi je na Radeckega cesti št. 1 v stanici spila natakarica Gabrijela T. tekočino obstojejo iz fosforja, sladkorja in vode in se hotela na ta način zastrupiti. Ker je zadobil hude notranje slabosti, so jo prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico, kjer so ji želodec izpravil.

Nepreviden voznik. Sledi je pridriljil po Dalmatinovih ulicah z vpreženimi konji hlapce Jožef Smrekar ter zadel v voziček trgovskega vajenca Alojzija Gabnerja, na katerej je peljal sodček petroleja. Vajenca je podrl in tudi voziček je prevrnil in s tem napravil 10 K škode. **Izgubila je ga.** Marija Burgerjeva zlat uhan.

Drobne novice.

— Nemški prestolonaslednik pride jutri v Isl na obisk k cesarju.

— Zrakoplov na krmilo dobi baje avstrijska vojna uprava v najkrajšem času. Vsa dela se vrše tajno.

— Mednarodna razstava zrakoplovstva se priredi prihodnje leta v Monakovem.

— Grški častniki v avstrijski armadi Na prošnjo grške vlade je cesar

FRANC JOŽEFOVA GRENSKA VODA

čistična naravna
ovajajočo SREDSTVO

Umrli so v Ljubljani.

Dne 4. avgusta: Marija Tosti, gospilnica žena, 54 let. Črevljarske ulice 1.
Dne 6. avgusta: Marija Lang, hranilničega uradnika žena, 28 let. Stari trg 30.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kursi dun. borze 12 avgusta 1908.

Naložbeni papirji	Dunar	Blago
1/2% majška renta	96.25	96.15
1/2% srebrna renta	99.30	99.50
1/2% avstr. kronska renta	96.45	96.65
1/2% zlata	115.85	118.15
1/2% ogrska kronska renta	97.90	93.10
1/2% zlata	110.90	111.10
1/2% posojilo dež. Kranjske	97.75	98.75
1/2% posojilo mesta Špišek	100.10	101.0
1/2% bos.-herc. čelezninsko posojilo 1902	99.20	100.20
1/2% češka dež. banka k. o.	98.20	99.20
1/2% zlata	97.95	98.25
1/2% češka dež. banka k. o.	96.75	97.75
1/2% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	109.76	110.25
1/2% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	104—	105—
1/2% zast. pisma Innerst. hranilnice	98—	99—
1/2% zast. pisma ogr. cent. dež. hranilnice	98.25	99.25
1/2% z. pis. ogr. hip. ban. obič. lokalnih čežnic d. dr.	99—	100—
1/2% obič. češke ind. banke	98—	99—
1/2% prior. lok. čeželj. Trst-Poreč	99.75	100.75
1/2% prior. dolenskih žel.	99.90	—
1/2% prior. juž. žel. kup. 1/1	274.50	276.50
1/2% avstr. pos. za žel. p.	99.35	1.035

Srečke	od l. 1860/1	15 —	155 —
od l. 1864	260.50	264.50	
tiskske	142.15	146.15	
zem. kred. I. emisije II.	270—	2 6—	
ogrsk. hip. banke	267.75	273.75	
srbske & frs. 100— turške	240.25	246.25	
Nastilika srečke	104—	110—	
Kreditne inomoske	183.25	184.25	
Krakovske	20—	22—	
Ljubljanske	474—	484—	
Avstr. rdeč. kriza	108—	118—	
Ogr.	111—	121—	
Rudolfove	62.50	68.50	
Salcburške	49.50	53.50	
Dimajške kom.	26—	28—	
Češke žel. ind. dr.	68—	72—	
Češke žel. ind. dr.	109—	119—	
Češke sladkorne družbe	490—	500—	
Deinice	113—	114—	
češke žel.	692.75	693.75	
državne žel.	173.35	174.5—	
Avstr.-ogrsk. bančne deln.	63.50	63.50	
Avstr. kreditne banke	744—	745—	
češke	238—	239—	
Zivnostenske	706—	710—	
Premogokop v Mostu (Brix)	672—	673—	
Alpski montan	2689—	2690—	
Frške žel. ind. dr.	557.40	558.40	
Češke žel. ind. dr.	268—	270—	
Traheviške prem. družbe	530—	534—	
gver. orožne tovr. družbe	173—	174.50	
Ceške sladkorne družbe	11.36	11.40	
C. 19. cekia	19.08	19.10	
20 franki	23.48	23.52	
20 marke	23.96	24—	
Sovereigns	117.32	117.52	
Marke	95.30	95.45	
Aski bankovci	2.51	2.52	
Rublji	4.80	5—	

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 13 avgusta 1908.

Terminal

Plenica za oktober	za 50 kg K 11.20
čr za oktober	za 50 kg K 9.27
Koruta za avgust	za 51 kg K 7.70
za maj 1909	za 50 kg K 7.21
Ovč za oktober	za 50 kg K 8.19

Efektiv.

Nespremenjeno.

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 306. Srednji sračni tlak 736.9 mm

Mesečna	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Tempatura	Vetrovi	Nebo
12.	9. zv.	738.1	12.0	brezvetr.	oblačno
13.	7. zj.	737.4	11.6	sl. sever.	-
.	2. pop.	734.8	15.8	sr. vzhod	-

Srednja včerajšnja temperatura 14.3°, norm. 19.1°. Padavina v 24 urah 22.0 mm

2804

Globoko užalosteni naznanjam, da je naš ljubljenski brat, ozir. svak in stric, gospod

Pavel Wilfan, c. in kr. stolnik v c. in kr. deželiku grof Jelačić št. 79

danes popoldne po dolgi, mučni bolezni v bolnici c. in kr. vojne mornarice v Pulju mirno zaspal v Gospodu.

Zemski ostanki se prepeljejo v Šmartno pri Kranju, kjer se polože k večnemu počitku dne 14. avgusta ob polu 3. popoldne.

V Pulju, 10. avgusta 1908.

Alfonz Wilfan, c. in kr. pomorski kapetan, Fran Wilfan, c. in kr. pomorski kapetan v rez., pristaniški kapetan v Sulini, dr. Josip Wilfan, bratje. — Olga roj. Pianhäuser, Ida roj. Jeanrenaud, Marija roj. Švarnik, svakinje. — Jela, Igor — Jela, Joško, nečaka in nečakinji. Namesto vsakega posebnega obvestila.

2821

Tovarstvo društvo "Sokol" v Ljubljani javlja tužno vest, da je njega častni član, velikodusni dobrotnik, brat

Franc Kadilnik

včeraj, 83 let star preminil.

Pogreb se vrši v petek, 14. avgusta t. l. ob 4. popoldne iz mrtvačnice Leoniča.

V Ljubljani, 13. avgusta 1908.

2820

Društvo uradnikov c. kr. mitnine v Ljubljani naznana tužno vest, da je njega član, gospod

Ivan Gašperšič

včeraj, po dolgi, mučni bolezni preminil v Gospodu.

Pogreb bude v petek, dne 14. avgusta 1908 dopoldne iz hiše žalost na pokopališču v Boštanju.

Blag mu spomin!

V Ljubljani, 13. avgusta 1908.

2822

Preminil je dne 12 t. m. po dolgi in mučni bolezni na prejubljeni oče, gospod

Matija Perne

Pogreb dragega rajnika je bil danes ob 3. uri popoldne.

Iskrena Zahvala vsem, ki so se spominjali umrlega tudi med bolezni.

V Ljubljani, 13. avgusta 1908.

Rodbeni Perne - Mazi.

2 dobra ključavnarska pomočnika

se sprejmeta tako proti dobrni plači pri Ivanu Trillerju na Bledu na Gorenjskem.

2805 — 1

Sprejme se tako!

učenec

v trgovino z mešanim blagom pri E. Verstovšku v Cerknici. 2814—1

Trgovski dom

popolnoma smešen železninski stroki, se sprejme tako pri J. Kraševicu,

Zalec, Štajersko 2819—1

Išče se tako!

poštni sel

pri poštnem uradu v Spodnji Ščitni pri Ljubljani. 2817

Obrtno pomozno društvo Židovske ulice stev. 8

2251—8

vloge ter jih obrestuje od dne dne deligiranjem 4/4

veljavne do dne deligiranjem 4/4

Obresti

Specijalisteta za kadilce.

Primarius dr. V. Gregorič Ljubljana

kronska ustna voda

EUODIN

Zakonito varovano.

Specijalisteta za kadilce.